ORĘDOWNIK MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja:
Magistrat miasta Bydgoszczy, ratusz pokój nr. 15. Czynna codziennie od godz. 8-ej do 3-ej po południu Za redakcję odpowiada radca Tytus Podoski.

Prenumerata: miesięcznie 50 groszy

Ogłoszenia:
Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. — Przy powtarzającem się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Nakładem: Magistrat Miasta Bydgoszczy
Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (Dzien. Bydg.)

№ 2. | Bydgoszcz, środa, dnia 15 stycznia 1930 r. | Rok XLVI.

Treść numeru 2:

16

WYCIĄG
z Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7. września 1929 r.
Nr. 64.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1. czerwca 1929 r. poz. 495 o organizacji dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Na podstawie postanowień art. 10 ust. 4 art. 11 ust. 3 i 4 art. 15 ust. 2 i 4 art. 16 oraz art 47 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. marca 1928 o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R P. Nr. 36, poz. 343) postanawiam co następuje:

I. Władze i organa dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

§ 1. Do powiatowej władzy administracji ogólnej, jako do władzy I instancji w sprawach dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, należy w szczególności:

a) kierownictwo akcją dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku na terenie powiatu;

b) nadzór i koordynowanie działalności organów dozoru;

c) kontrola kwalifikacyj komunalnych organów dozoru;

d) wydawanie w I instancjach zarządzeń i orzeczeń w sprawach dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku;

e) wydawanie zarządzeń i orzeczeń w sprawie zajęcia artykułów żywności i przedmiotów użytku w przypadkach, przewidzianych w art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypopspolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. nr. 36 poz. 343;)

f) wydawanie zarządzeń i orzeczeń w sprawie niszczenia artykułów żywności i przedmiotów użytku w przypadkach, przewidzianych w art. 20 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343);

g) zatwierdzanie zajęć, dokonanych przez organa dozoru, przewidziane w art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343).

O ustanowieniu w myśl postanowień art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) komunalnych organów dozoru, winny gminy oraz powiatowe związki komunalne zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, podając imię i nazwisko, wiek, kwalifikację ustanowionego funkcjonarjusza, oraz obwód jego działalności urzędowej.

§ 2. Do wojewódzkich władz administracji ogólnej należy:

a) kierownictwo akcją dozoru nad artykułami żywnościi przedmiotami użytku na obszarze województwa, wydawanie w tym zakresie odpowiednich zarządzeń powiatowym władzom administracji ogólnej, nadzór nad działalnością tych władz;

b) decydowanie przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym o zakresie przewidzianego w myśl art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) obowiązku gmin i powiatowych związków komunalnych co do utrzymania komunalnych organów dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku;

c) rozstrzyganie odwołań od zarządzeń i orzeczeń powiatowych władz administracji ogólnej;

d) nadzór nad komunalnemi pracowniami badania żywności i przedmiotów użytku, funkcjonującemi w myśl postanowień art. 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343).

§ 3. W m. st. Warszawie, czynności, wymienione w § 1 należą do starostów grodzkich, w § 2 ust. a) i c) — do Komisarza Rządu m. st. Warszawy, a w § 2 ust. b) i d) — do Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Spełnianie czynności organów dozoru, określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), należy:

a) w miejscowościach dla których zostały ustanowione w myśl art. 17 komunalne organa dozoru — do tych organów,

b) w pozostałych miejscowościach — do organów sanitarnych powiatowych władz administracji ogólnej (lekarzy urzędowych tych władz).

Organa sanitarne powiatowych władz administracji ogólnej są uprawnione do spełniania czynności organów dozoru i w tych miejscowościach, dla których zostały ustanowione komunalne organa dozoru.

§ 5. Do spełniania czynności organów określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), na całym obszarze Państwa są uprawnieni również funkcjonarjusze fachowi właściwego terytorjalnie Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku, posiadający odpowiednie upoważnienia, wydane na wniosek dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku przez wojewódzkie władze administracji ogólnej, a w st. m. Warszawie przez Komisarza Rządu.

§ 6. Komunalnemi organami dozoru, ustanowionemi w myśl przepisów art. 17 rozpo-

rządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), są:

a) lekarze sanitarni związków komunalnych;

b) specjalni kontrolerzy artykułów żywności i przedmiotów użytku;

c) inne organa sanitarne, posiadające kwalifikacje kontrolerów artykułów żywności i przedmiotów użytku.

§ 7. Na żądanie stron organa dozoru winny się wylegitymować z posiadania uprawnień do wykonywania czynności, o których mowa w art. 18, 19 i 20 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343).

Dowodem posiadania tych uprawnień są:

a) dla organów sanitarnych powiatowych władz administracji ogólnej (lekarzy urzędowych tych władz), komunalnych lekarzy sanitarnych i komunalnych kontrolerów artykułów żywności i przedmiotów użytku oraz dozorców sanitarnych — ich legitymacje służbowe wzgl. zastępujące te legitymacje zaświadczenia (załącznik 1);

b) dla komunalnych organów sanitarnych, wymienionych w § 6 punkt c) niniejszego rozporządzenia specjalnie zaświadczenia, wymieniające wyraźnie prawo do wykonywania czynności dozoru (załącznik 2);

c) dla funkcjonarjuszów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku — zaświadczenia, wydane przez wojewódzkie władze administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie przez Komisarza Rządu (załącznik 3).

§ 8. Kategorje prób, których badanie należeć będzie do właściwości poszczególnych pracowni komunalnych, ustanowionych w myśl art. 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343) ustali Minister Spraw Wewnętrznych.

Próby, pobrane przez organa dozoru na obszarze gmin, dla których te pracownie zostały ustanowione, powinny być kierowane do tych pracowni w granicach ustalonej, zgodnie z ust. 1 niniejszego paragrafu, właściwości rzeczowej.

Inne próby na obszarze tych gmin oraz wszelkie próby, pobrane w miejscowościach dla których nie zostały ustanowione odpowiednie pracownie komunalne, powinny być zarówno przez państwowe jak i komunalne organa dozoru skierowywane do terytorjalnie właściwego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

Próby, pobrane przez funkcjonarjuszy fachowych Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku, powinny być kierowane do zbadania do właściwego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

W przypadkach niecierpiących zwłoki organa dozoru mogą przesyłać próby do badania do terytorjalnie najbliżej położonego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

§ 9. Przy udzielaniu gminie zwolnienia od obowiązku utrzymywania własnej pracowni w myśl art. 15 ust. 5 Minister Spraw Wewnętrznych może na podstawie porozumienia zainteresowanych czynników określić warunki takiego zwolnienia w zależności od korzyści, jakie przez to utrzymuje gmina i ciężarów, jakie z tego powodu spadają na Państwowy Zakład badania żywności i przedmiotów użytku.

II. Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

§ 10. Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku dzielą się na oddziały:

a) hydrologiczny,
b) toksykoligiczny (sądowo-chemiczny),
c) nabiałowy,
d) przetworów zbożowych,
e) ogólno-badawczy,
f) administracyjny.

Minister Spraw Wewnętrznych może w razie potrzeby tworzyć w poszczególnych zakładach nowe oddziały lub łączyć poszczególne oddziały.

Na czele poszczególnego oddziału stoi kierujący oddziałem jeden z adjunktów zakładu, wyznaczony przez dyrektora.

§ 11. Na czele Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku stoi dyrektor, powołany przez Ministra Spraw Wewnętrznych do kierowania całokształtem

działalności zakładu oraz prowadzenia jego administracji. Dyrektor jest odpowiedzialny za całą działalność poruczonego mu zakładu.

Dyrektora zakładu zastępuje wyznaczony przez Ministra Spraw Wewnętrznych adjunkt zakładu, kierujący jednym z oddziałów.

§ 12. Koszty postępowania administracyjnego obowiązują na zasadach wyszczególnionych w art. 105—107 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341), zobowiązujących niezlażenie od tego, czy osobami temi są władze i urzędy państwowe lub samorządowe, czy też osoby prywatne.

Zobowiązany winien na żądanie zakładu zgóry złożyć wyznaczoną przez zakład sumę kosztów postępowania.

§ 13. Okręgi działalności poszczególnych Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku ustala się jak następuje:

a) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie — okrąg, obejmujący m. st. Warszawę oraz województwa warszawskie, białostockie, wileńskie, nowogrodzkie, poleskie i wołyńskie;

b) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi — okrąg, obejmujący województwa: łódzkie, kieleckie i lubelskie;

c) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Krakowie — okrąg, obejmujący województwa: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie;

d) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Poznaniu — okrąg, obejmujący województwa: poznańskie i pomorskie.

§ 14. Grzywny, nakładane na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343), przypadającą na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie i w Wilnie — Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie; na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Krakowie i we Lwowie — Państwowemu Zakładowi badnia żywności i przedmiotów użytku w Krakowie; na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Poznaniu i w Toruniu — Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Poznaniu; na obszarze okręgów sądu apelacyjnego w Lublinie — Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi.

§ 15. Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku obowiązane są wypełniać żądania właściwych władz administracji odgólnej w zakresie zadań zakładu.

Zakładom tym przysługuje prawo inicjatywy co do zwracania uwagi władz administracji ogólnej na potrzebę lub konieczność wydania tych czy innych zarządzeń. Spostrzeżenia swe w tym zakresie Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku komunikują właściwym wojewodom, a w m. st. Warszawie — Komisarzowi Rządu.

§ 16. Jeżeli wypadnie zakładowi uczynić doniesienie do władz wymiaru sprawiedliwości (art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej), powinien zakład równocześnie uwiadomić o dokonanem doniesieniu tę władzę, na której żądanie przeprowadzono badanie.

§ 17. Nadzór wojewódzkich władz administracji ogólnej nad Państwowemi Zakładami badania żywności i przedmiotów użytku, o którym mowa w ust. 3 art. 11, należy do wojewody, właściwego terytorjalnie dla siedziby zakładu.

Nadzór ten obejmuje:

a) wgląd w załatwianie spraw personalnych funkcjonarjuszy zakładu;

b) prawo kontroli rachunkowej zakładu;

c) kontrolę wypełnianych przez zakład żądań władz administracji ogólnej w sprawach, dotyczących dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Nadzór nad Państwowem zakładem badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie należy do Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 18. Właściwe władze nadzorcze, w myśl ust. 2 art. 10 punktu d) ust. 2 art. 11 oraz ust. 1 art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U.

R. P. Nr. 36, poz. 343) kontrolują działalność komunalnych organów fachowych, sprawujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, oraz komunalnych pracowni badawczych, a także instruują te organa i te pracownie za pośrednictwem Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, które spełniają te funkcje na żądanie i w imieniu władz nadzorczych.

Do zadań zakładów w myśl brzmienia punktu c) art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343) należy szkolenie organów fachowych, wykonywujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotów użytku, w szczególności komunalnych kontrolerów żywności, dozorców sanitarnych oraz funkcjonarjuszów zakładów, powołanych do pełnienia funkcji kontroli.

Szczegółowe przepisy, dotyczące kursów szkolenia oraz ich programu, zarówno jak kwalifikacje organów dozoru, wymagane do pełnienia tych czynności, określi specjalne rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

III. Komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku.

§ 19. Komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku w gminach, liczących 50.000—100.000 mieszkańców, winny mieć conajmniej 4—5 ubikacji, w gminach powyżej 100.000 mieszkańców 6—7 ubikacji, urządzonych laboratoryjnie.

Pracownie te winny być zaopatrzone w gaz, wyciągi i urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne.

Urządzenia meblowe, aparatura, szkło, odczynniki chemiczne, powinny tak co do jakości, jak ilości odpowiadać potrzebom i warunkom pracy chemiczno-badawczej z uwzględnieniem badań mikroskopowych.

Każda pracownia winna być zaopatrzona w potrzebne do prac badawczych podręczniki naukowe z właściwych gałęzi wiedzy.

Termin, do którego poszczególne gminy miejskie (art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343) winny zorganizować komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku, wzgl. zaopatrzyć je w odpowiednie urządzenia, określi w każdym poszczególnym przypadku właściwa wojewódzka władza administracji ogólnej, z którą współdziała w powyższym zakresie wydział wojewódzki z głosem doradczym.

§ 20. Personel, funkcjonujący w pracowniach komunalnych badania żywności i przedmiotów użytku, powinien się składać z reguły: z kierownika pracowni, chemików-analityków, laboranta do spełniania pomocniczych czynności laboratoryjnych, kontrolerów żywności, personelu kancelaryjnego i służby.

Kwalifikacje, które winien posiadać fachowy personel pracowni, określi specjalne rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 21. Komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku obowiązane są składać wojewodzie, którego nadzorowi podlegają, za pośrednictwem właściwych zarządów gmin miejskich kwartalne oraz roczne sprawozdania z swej działalności. Sprawozdania te wojewoda przedkłada Ministrowi Spraw Wewnętrznych wraz z odpowiedniemi wnioskami.

Pracownia m. st. Warszawy składa te sprawozdania wprost Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 22. Na żądanie wojewody dyrektor właściwego terytorjalnie Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku przeprowadza kontrolę działalności pracowni.

Kontrolę pracowni w m. st Warszawy zarządza Minister Spraw Wewnętrznych.

Kontrola winna się odbywać conajmniej raz do roku.

Sprawozdania z przeprowadzonej kontroli wraz z wnioskami dyrektor zakładu składa właściwemu wojewodzie oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych, a w odpisie przesyła właściwemu zarządowi gminy do wiadomości.

§ 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, wydane w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem, a z niem sprzeczne.

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski.

Załącznik 1.

Zaświadczenie.

Starosta powiatowy, grodzki, Prezydent miasta w . . . .
(Nazwisko i imię) . . . .
Lekarz urzędowy powiatu . . . .
Lekarz sanitarny magistratu m. . . . . .
Kontroler artykułów żywności magistratu miasta . . . . . . (gminy . . . . .)
Dozorca sanitarny magistratu . . . . . .
(gminy . . . .)
jest upoważniony w myśl postanowień ust. 1 art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. nr. 36 poz. 343) do spełniania czynności określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 tego rozporządzenia.

Uwaga: Na stronie odwrotnej powyższego zaświadczenia winna być wydrukowana treść art. 10 ust. 1 i art. 18, 19 i 20 ust. 2.

Załącznik 2.

Starosta powiatowy, grodzki, Prezydent miasta . . . .

Zaświadczenie.

P. (imię i nazwisko) . . . .
powołany do pełnienia obowiązków kontrolera artykułów żywności i przedmiotów użytku w . . . . jest upoważniony na zasadzie: świadectwa z ukończenia kursu przeszkolenia w Państwowej Szkole Higjeny (w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku w . . . .), (zaświadczenia o zdanym egzaminie z kursu przeszkolenia, zaświadczenia o odbytej praktyce w zakresie kontroli żywności w Państwowym Zakładzie badania żywności w . . . . z wynikiem dobrym) — do spełniania w myśl postanowień ust. 2 art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343) czynności, określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 tego rozporządzenia.

Zaświadczenie to jest ważne do dnia . . . .

Załącznik 3.

Zaświadczenie.

Wojewoda w . . . . (Komisarz Rządu m. st. Warszawy)
P. (imię i nazwisko) . . . .
funkcjonarjusz Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w . . . ., jest upoważniony w myśl postanowień ust. 5 art. 11 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343) do spełniania czynności określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 tego rozporządzenia.

Uwaga: Na stronie odwrotnej powyższego zaświadczenia winna być wydrukowana treść art. 11 ust. 5 art. 18, 19 i 20 ust. 2.

Powyższe rozporządzenie, obowiązujące od 7. 9. 1929, ogłaszam w ślad za tut. obwieszczeniem Pl. VI. 8959/28 z dnia 18. 10. 28 (Oręd. miejski nr. 22 poz. 345 z dnia 15. 11. 28), dotyczącem rozporządzenia Pr. Rz. z dnia 22. 3. 1928 o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36. poz. 343, z dnia 23. 4. 28).

Bydgoszcz, dnia 7 stycznia 1930.

Za Prezydenta Miasta
w z.
Dr. Gaszyński, lekarz powiatowy.

L. dz. 13633/29—Z.

17.

WYCIĄG
z Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
Nr. 78
z dnia 23 listopada 1929 roku
poz. 582

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 29 października 1929
wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o dozorze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych.

Na podstawie art. 8 pkt. a, b, c, d, e, g, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343) zarządza się co następuje:

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Przepisom niniejszego rozporządzenia podlegają:

1) mąka, przeznaczona do spożycia przez ludzi;

2) pieczywo mączne:

a) pieczywo (chleb, bułki itp.);
b) wyroby z ciasta (makarony itp.);
c) wyroby cukiernicze (ciasta, ciastka, pączki, pierniki itp.);

3) miejsca wyrobu, przechowywania, sprzedaży mąki i wyrobów mącznych oraz przewóz mąki i wyrobów mącznych;

4) handel uliczny pieczywem i wyrobami cukierniczemi;

5) naczynia i przyrządy, używane przy wyrobie i sprzedaży mąki i wyrobów mącznych.

§ 2. 1) Pod nazwą „mąka" rozumie się produkt, otrzymany z ziarn zbożowych przez zmielenie.

2) Pod nazwą „pieczywo" rozumie się produkty wytworzone z mąki z dodatkiem odpowiednich domieszek (woda, drożdże, zaczyny, sól, tłuszcze, jaja itd.) i poddane procesowi pieczenia.

3) Pod nazwą „wyroby z ciasta" rozumie się produkty, wytworzone z mąki, z dodatkiem wody (wzgl. jaj i soli) i poddane procesowi suszenia.

4) Pod nazwą „wyroby cukiernicze" rozumie się produkty o smaku przeważnie słodkim, wytworzone z mąki, z dodatkiem (poza wyszczególnionemi w ustępie 2 materjałami) innych materjałów odpowiednio do rodzaju wyrobów (proszki do pieczenia, mleko, miód, mak, owoce, przyprawy korzenne itp.) i poddane procesowi pieczenia lub smażenia.

§ 3. Pieczywo, wyroby z ciasta oraz wyroby cukiernicze powinny być sporządzone z materjałów nienagannych co do jakości, w szczególności:

1) mąka, używana do tych celów, powinna być przed użyciem do wypieku dokładnie przesiana przez odpowiednie sita;

2) woda do rozczyniania ciasta, do zwilżania pieczywa itp. powinna być bezwzględnie czysta i odpowiadać warunkom, wymaganym dla dobrej wody do picia dla ludzi;

3) drożdże, zaczyny, powinny mieć własności prawidłowe; proszki do pieczenia nie mogą zawierać substancyj, szkodliwych dla zdrowia (kwas szczawiowy, sole glinu, siarczany, nierozpuszczalne fosforany itp.);

4) sól powinna być gatunku, właściwego do spożycia dla ludzi; niedopuszczalna do tych celów jest sól tak zwana „bydlęca" i wszelka skażona;

5) masło, tłuszcze, barwniki powinny odpowiadać obowiązującym przepisom;

6) środki zapachowe oraz wszelkie inne domieszki powinny być całkowicie nieszkodliwe dla zdrowia i mieć własności prawidłowe.

§ 4. 1) Pieczywo powinno być dobrze wyrośnięte, dobrze wypieczone, pulchne, na przekroju porowate, bez zakalca, bez pustych przestrzeni pomiędzy skórką i ośrodkiem; pieczywo nie może zawierać ciał obcych, niewyrobionych części ciasta, nieroztartej soli, grudek mąki.

2) Pieczywo wagi ½ kg. i więcej powinno być oznaczone nazwą, odpowiadającą rodzajowi mąki, z której zostało wytworzone na kartkach z firmą i adresem wytwórni. O ile pieczywo jest wypiekane z mieszanin mąki różnego rodzaju, powinno to być uwidocznione na tych kartkach. Kartki te należy umieszczać na bochenkach przed wstawieniem ciasta do pieca. Nalepianie kartek tych po wypieku jest wzbronione.

3) Chleb powinien być wypiekany w bochenkach wagi ½, 1,2 kg. Ubytek na wadze wynosić może w chlebie świeżym najwyżej 3%, w czerstwym najwyżej 5%.

§ 5. 1) Wyroby z ciasta (makarony, kluski, zacierki itp.) powinny być wytworzone z mąki pszennej. Wyroby te nie mogą być zepsute, stęchłe, spleśniałe, kwaśne.

2) Wyroby z ciasta, oznaczone jako „jajeczne" lub „na jajkach", powinny zawierać conajmniej 45 gr. substancji jajecznej (1 jajko) na kilogram mąki.

3) Na skrzyniach i pączkach, zawierających wyroby z ciasta, oraz na opakowaniu tych wyrobów powinna być umieszczona nazwa wytwórni, jej adres oraz data wyprodukowania wyrobu.

4) O ile wyroby będą sztucznie zabarwione, należy obok tej nazwy umieścić wyraźny, rzucający się w oczy napis „barwione".

§ 6. Wyroby cukiernicze (ciasta, ciastka, pączki, pierniki, herbatniki itp.) których oznaczenie (np. strucla migdałowa, strucla

makowa, piernik miodowy itp.) wskazuje, że w skład ich wchodzą czy to jaja, czy mleko, czy masło, czy miód lub tym podobne, powinny w istocie zawierać materjały, oznaczone w nazwie. Przepisy § 5 ust. 1 zdanie drugie mają tu odpowiednie zastosowanie.

§ 7. Zabrania się:

1) wprowadzenia w obieg oraz używania do wyrobu pieczywa, wyrobów z ciasta i wyrobów cukierniczych mąki: zepsutej, gorzkiej, stęchłej, spleśniałej, kwaśnej, barwionej, sfałszowanej lub z domieszkami niedopuszczalnemi, zanieczyszczonej pasorzytami, piaskiem, plewami, kąkolem itp. oraz sporyszem;

2) dodawania do mąki związków chemicznych: a) w celu poprawy złego wyglądu lub podniesienia stopnia wypiekalności mąki; b) w celu zwiększenia wagi mąki;

3) bielenia mąki z pomocą: kwasu siarkowego, kwasu azotowego, chloru, wprowadzenie w obieg i stosowanie do wyrobów mącznych mąki bielonej jest dopuszczalnem jedynie przy stosowaniu metod bielenia, gwarantujących całkowicie nieszkodliwość tej mąki dla zdrowia i pod warunkiem uwidocznienia sposobu bielenia mąki na jej opakowaniu;

4) posypywania desek i form do ciasta zmiotkami mącznemi oraz sproszkowanemi związkami chemicznemi.

§ 8. Zabrania się wprowadzenia w obieg:

1) pieczywa zanieczyszczonego, z ośrodkiem lepkim, spleśniałym, ciągnącym się w nitki (obecność bacilli mesenterici);

2) chleba z zawartością wilgoci powyżej 42% i wykazującego kwasowość powyżej 8 procent.

§ 9. 1) Wszystkie pomieszczenia wytwórni pieczywa, wyrobów z ciasta i wyrobów cukierniczych powinny być utrzymywane w dokładnej czystości. W szczególności: ściany powinny być bielone lub malowane jasną farbą olejną. Podłogi powinny być myte codziennie po skończonej pracy; zamiatanie na sucho jest niedopuszczalne. Śmiecie, zmiotki mączne i inne odpadki powinny być codziennie usuwane.

2) We wszystkich pomieszczeniach powinny być spluwaczki wodne, codziennie opróżniane i myte. W izbie do rozczyniania ciasta powinna być umywalnia z wodą bieżącą, mydło, ręcznik i szczotka do mycia rąk.

3) Wszystkie pomieszczenia powinny być dokładnie przewietrzane przynajmniej raz na tydzień.

4) Lampy przy oświetlaniu naftowem powinny być umieszczone tak, by nie powodowały zanieczyszczeń.

5) Lokal powinien być wolny od myszy, szczurów, robactwa itp. W razie ich pojawienia się należy je wytępić szybko i radykalnie z zastosowaniem wszelkich ostrożności przy używaniu środków, szkodliwych dla zdrowia ludzkiego.

§ 10. 1) Do czynności, związanych z wyrobem, pakowaniem, przewozem i sprzedażą mąki i wyrobów mącznych, nie mogą być dopuszczone osoby, dotknięte ostrą chorobą zakaźną lub gruźlicą w postaci niebezpiecznej dla otoczenia, chorobą skórną zaraźliwą lub wzbudzającą wstręt oraz osoby, stykające się z zakaźnie chorymi.

2) W razie wystąpienia choroby zakaźnej oraz stwierdzenia, lub uzasadnionego podejrzenia o nosicielstwo zarazków u osób, zatrudnionych czynnościami przy mące i wyrobach mącznych, właściciel przedsiębiorstwa jest obowiązany usunąć te osoby od pełnienia powierzonych im czynności.

3) Pracownicy przed rozpoczęciem pracy powinni obmyć się pod natryskiem (§ 18 ust. b) względnie umyć ręce, oczyścić paznogcie i przebrać się w białe fartuchy, białe czapki i pantofle, a podczas pracy przestrzegać wzorowej czystości.

ROZDZIAŁ II.

Wytwórnie mąki oraz jej przewóz i sprzedaż.

§ 11. 1) Pomieszczenia, w których odbywa się przemiał ziarna na mąkę (młyny), powinny być utrzymywane w czystości, w szczególności zabezpieczone przed pasorzytami, molami mącznemi oraz przed szkodnikami, jak myszy, szczury.

2) Składy mąki powinny być suche, przewiewne, należycie przewietrzane, utrzymywane w czystości, wolne od pasorzytów, owadów oraz zwierząt, mogących mąkę zanieczyścić lub zakazić. Worki z mąką powinny być umieszczane na legarach (podstawach).

§ 12. Mąka, przeznaczona do obiegu, powinna być ładowana do worków czystych, oczyszczonych w młynach, przewożona na wozach, utrzymywanych w czystości i zabezpieczona w czasie transportu przed wilgocią. Worki powinny być opatrzone plombą i etykietą z napisem nazwy młyna, gatunku mąki oraz ustalonych typu wzgl. procentowości przemiału mąki.

§ 13. Zabrania się siadania i leżenia na workach z mąką oraz przewożenia na wozach z workami mąki osób chorych, zwierząt, szmat, odpadków i wszelkich materjałów, mogących mąkę zanieczyścić, zakazić lub nadać jej nienormalny zapach.

§ 14. W handlu detalicznym mąka powinna być umieszczona zdala od wszelkich artykułów żywności, wydzielających woń specyficzną (śledzie, sery itp.) Nabieranie mąki powinno odbywać się z pomocą specjalnych szufli. Torebki do mąki powinny być zrobione z papieru czystego; używanie do tego celu makulatury jest wzbronione.

ROZDZIAŁ III.

Wytwórnie wyrobów mącznych.

§ 15. 1) Wytwórnie pieczywa (piekarnie) w osiedlach, mających na całym obszarze urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, mogą się mieścić tylko w lokalach, połączonych z siecią wodociągową i kanalizacyjną.

2) W osiedlach, mających urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne nie na całym obszarze, lub niemających tych urządzeń, wytwórnie te mogą się mieścić tylko w lokalach, zaopatrzonych w wodę, uznaną za zdatną do picia, i w miejscowe urządzenia do usuwania nieczystości.

3) Woda, używana do wyrobu pieczywa w wytwórniach nieskanalizowanych, musi być badana nie rzadziej, niż raz na rok.

§ 16. 1) Wytwórnie pieczywa nie mogą mieścić się w suterenach. Wytwórnie, mieszczące się w lokalach skanalizowanych, muszą być położone w odległości conajmniej 5 metrów od stajen, obór, chlewów, gnojowisk, śmietników i ustępów ogólnych; w lokalach nieskanalizowanych — w odległości conajmniej 10 metrów od tych miejsc.

2) O ile na danej nieruchomości lokal, przeznaczony na wytwórnię pieczywa, przylega do ustępu, położonego na nieruchomości sąsiedniej, lokal ten powinien być izolowany z pomocą dodatkowej ściany izolacyjnej wewnętrznej, odległej od istniejącej ściany conajmniej na 30 cm.

§ 17. 1) Lokal wytórni pieczywa powinien składać się z pomieszczeń na:

a) rozczynianie ciasta,
b) wypiek chleba (bułek),
c) skład mąki,
d) skład pieczywa,
e) ubieralnię,
f) natryski.

2) Ponadto w piekarniach powinno być przeznaczone oddzielne pomieszczenie dla chłodzenia przed wypiekiem wyrobów z mąki pszennej.

3) Zabrania się wynoszenia na podwórze ciasta wyrobionego w celu chłodzenia.

§ 18. 1) Wysokość pomieszczeń wytwórni pieczywa powinna wynosić conajmniej 3 m. Izby powinny być tak obszerne, aby na każdego pracownika przypadało conajmniej 4 m. kw. powierzchni.

2) Stosunek powierzchni świetlnej do powerzchni podłogi powinien wynosić conajmniej 1:10.

3) Podłogi powinny być z trwałego, nieprzepuszczalnego materjału, szczelne i gładkie.

4) Ściany izb powinny być bielone i opatrzone do wysokości conajmniej 2 metrów jasną lamperją olejną, względnie z materjału, dającego się łatwo myć.

5) Okna, otwierane w porze letniej, należy zabezpieczyć przed owadami gęstemi, trwałemi siatkami.

6) Natryski z wodą ciepłą powinny być urządzone w każdej wytwórni, zatrudniającej 5 i więcej pracowników.

§ 19. 1) Wytwórnie pieczywa w osiedlach, zaopatrzonych w energję elektryczną, muszą mieć odpowiednie urządzenia mechaniczne do przesiewania mąki, mieszania i zagniatania ciasta.

2) W osiedlach, liczących powyżej 25.000 mieszkańców, stawianie pieców o bezpośrednim opaleniu na trzonie jest wzbronione.

§ 20. 1) Rozczynianie ciasta i wypiek chleba (bułek) mogą odbywać się w jednem, dostatecznie obszernem pomieszczeniu, niestykającem się z ubieralnią ani ustępem.

2) Drewniane dzieże (bajty) do rozczyniania ciasta, stoły, deski i łopaty do pieczywa powinny być sporządzone z drzewa niesmolistego, heblowane, gładkie, bez szczelin i szpar, spajane (nieklejone). Dzieże metalowe powinny być należycie ocynowane. Pobiała wewnętrzna nie może zawierać zanieczyszczeń ponad 1%. W szczególności dzieże (bajty) powinny być tak urządzone, aby z tylną swą deską mogły być odsuwane od ścian. Deski do pieczywa powinny być ustawiane na wzniesieniu, łopaty zaś układane na drągach lub kołkach.

3) Kotły do grzania wody, używanej do rozczyniania ciasta, powinny być dokładnie ocynowane. Kotły te muszą mieć kran, umieszczony nad urządzeniem do odprowadzenia wody do kanału lub do ścieków. Studzienka (lesza) powinna być również połączona z kanałem lub ściekiem.

4) W pomieszczeniu do rozczyniania ciasta, powinna znajdować się skrzynia z przykryciem, przeznaczona na mąkę, oraz skrzynia, wyłożona blachą cynkową, a przeznaczona na odpadki.

§ 21. 1) Pomieszczenia na skład mąki i skład pieczywa powinny być suche, widne, należycie przewietrzane; skład pieczywa nie może mieścić się w suterenie.

2) Mąkę, cukier, oraz inne surowce w opakowaniu workowem należy umieszczać na drewnianych heblowanych legarach (podstawach) a pieczywo na półkach z drzewa niesmolistego.

3) Zabrania się ustawiania worków z mąką oraz układania pieczywa na podłodze.

§ 22. Ubieralnia powinna znajdować się w tym samym lokalu co wytwórnia. W ubieralni powinny być: umywalnia z bieżącą wodą, czystemi ręcznikami i mydłem, szafa do ubrań pracowników i oddzielna szafa do fartuchów, czapek, pantofli oraz ławki lub krzesła.

§ 23. Lokal wytwórni pieczywa nie może łączyć się bezpośrednio z mieszkaniem lub służyć za miejsce zamieszkania, wypoczynku lub noclegu oraz za miejsce sprzedaży pieczywa.

§ 24. Zabrania się:

1) przesiadywać na stołach, sprzętach, przeznaczonych do wyrobu pieczywa, lub na workach z mąką;

2) mieć przy pracy obnażone ciało, prócz ramion;

3) spluwać na podłogę;

4) palić tytoń;

5) chodzić do ustępu w fartuchach piekarnianych;

6) wpuszczać do wytwórni osoby obce w czasie trwania pracy;

7) wpuszczać do wytwórni zwierzęta domowe.

§ 25. 1) wytwórnie, produkujące wyroby z ciasta, powinny być zaopatrzone w mechaniczne urządzenia do wyrobu tych produktów oraz podlegają przepisom, zawartym w §§ 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23 i 24 tego rozporządzenia.

2) Wytwórnie te powinny się składać conajmniej z 2-ch izb i pomieszczenie na ubieralnię.

§ 26. Wytwórnie wyrobów cukierniczych powinny odpowiadać przepisom dla wytwórni pieczywa, z tem jednakże, że w wytwórniach cukierniczych skład mąki może być łączony ze składem pieczywa w jednem pomieszczeniu, o ile nie mieści się on w suterenie. Ponadto wytwórnie wyrobów cukierniczych, zatrudniające nie więcej niż 2-ch pracowników, mogą być zwolnione przez wojewódzkie władze administracji ogólnej od obowiązku wprowadzenia mechanicznych urządzeń do przesiewania mąki, mieszania i zagniatania ciasta.

§ 27. Wszelkie naczynia i przyrządy, używane do wyrobu produktów, wymienionych w § 1 pkt. 2, powinny być utrzymywane stale w dokładnej czystości. Dzieże drewniane (bajty) należy codziennie, po ukończeniu przygotowania ciasta, dokładnie oczyszczać przez skrobanie i mycie wrzącą wodą, dzieże metalowe przez mycie wrzącą wodą; deski i łopaty należy codziennie po ukończeniu pracy dokładnie oczyszczać ze starego ciasta przez skrobanie. Kotły, kubełki do wody, formy do ciasta, blachy itp. nie mogą być używane do żadnych innych celów i powinny być codziennie oczyszczane. Studzienki (lesze) lub zastępujące je naczynia żelazne należy również codziennie oczyszczać i myć.

ROZDZIAŁ IV.

Przewóz i sprzedaż wyrobów mącznych.

§ 28. 1) Wozy, kosze i wszelkie inne przyrządy do rozwożenia i roznoszenia pieczywa i wyrobów cukierniczych powinny mieć przykrywy, zabezpieczające produkty te od zanieczyszczenia, być utrzymane w czystości i nieużywane do żadnych innych celów.

2) Zabrania się:

a) przenosić w rękach pieczywo z wozów i koszów do miejsc sprzedaży;

b) stawiać kosze, wzgl. inne przyrządy z pieczywem lub wyrobami cukierniczemi bezpośrednio na ziemi lub na podłodze.

3) O ile kosze i inne przyrządy do rozwożenia i roznoszenia pieczywa i wyrobów cukierniczych są umieszczane w szczelnie zamkniętych wozach, np. w specjalnych samochodach, wówczas przepis, dotyczący zaopatrzenia tych koszów i przyrządów w przykrywy nie jest wymagany.

§ 29. 1) Sklepy, w których odbywa się sprzedaż pieczywa oraz wyrobów cukierniczych, nie mogą mieścić się w suterenach i powinny być położone w odległości conajmniej 5 m. od ustępów ogólnych, od obór, stajen, chlewów, śmietników i gnojowisk w nieruchomościach skanalizowanych i w odległości 10 m. w nieruchomościach nieskanalizowanych.

2) Ściany tych sklepów powinny być bielone, mieć dwumetrową jasną lamperję olejną lub z materjału, dającego się łatwo myć.

3) Stoły do sprzedaży, o ile nie mają wierzchów marmurowych lub szklanych, oraz półki na pieczywo lub wyroby cukiernicze powinny być z drzewa niesmolistego, gładkie, bez szpar i szczelin.

4) Produkty, umieszczane na stołach, półkach i w oknach wystawowych, powinny być zabezpieczone przed dotykaniem ich rękami kupujących, przed owadami oraz przed wszelkiemi zanieczyszczeniami (lądy oszklone). Wystawianie tych produktów w drzwiach sklepowych, jest niedopuszczalne.

5) Wyroby cukiernicze deserowe, jak torty, ciasta, ciastka tortowe, kremowe, z owocami itp. powinny być umieszczane w gablotkach oszklonych lub pod kloszami na talerzach, podstawach szklanych, porcelanowych (fajansowych) lub metalowych (z metali nieszkodliwych dla zdrowia).

6) Przy wyrobach cukierniczych powinien być umieszczony na widocznem miejscu wyraźny napis, wskazujący firmę wytwórni i jej adres.

7) Sklepy, w których sprzedaż pieczywa oraz wyrobów cukierniczych stanowi zasadniczą część przedsiębiorstwa, nie mogą sprzedawać takich produktów, których zapach może się udzielać pieczywu, oraz wyrobom cukierniczym. Sklepy, w których sprzedaż pieczywa i wyrobów cukierniczych stanowi dodatkową część przedsiębiorstwa, powinny mieć dla pieczywa oddzielne miejsce zdala od innych artykułów żywności.

8) Do pakowania pieczywa i wyrobów cukierniczych używać należy czystego papieru (torebek). Używanie do tego celu makulatury jest wzbronione.

9) Postanowienia § 9, § 10 ustęp 1 i 2 i § 27 zdanie pierwsze mają tu odpowiednie zastosowanie.

10) Osoby, zajęte sprzedażą, powinny nosić białe, czyste fartuchy z rękawami, mieć czyste ręce i używać do wydawania wyrobów cukierniczych specjalnych szczypców lub łopatek.

§ 30. 1) Sprzedaż pieczywa oraz wyrobów cukierniczych na ulicach, straganach, targach i rynkach dopuszczalna jest jedynie przy zastosowaniu specjalnych urządzeń, zabezpieczających te produkty od wszelkich zanieczyszczeń (gablotki, szafki, wózki oszklone). Urządzenia te należy utrzymywać w bezwzględnej czystości; postanowienia § 10 ust. 1 i 2 oraz § 29 ust. 10 mają tu odpowiednie zastosowanie.

2) Handel domokrążny wyrobami mącznemi jest wzbroniony.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia końcowe.

§ 31. Przepisy niniejszego rozporządzenia, dotyczące poszczególnych miejsc wyrobu i sprzedaży pieczywa, wyrobów z ciasta i wyrobów cukierniczych, powinny być wywieszone na widocznem miejscu.

§ 32. Mąka, wyroby z ciasta i wyroby cukiernicze, sprowadzone z zagranicy i przeznaczone do obiegu, oraz wywożone zagranicę, powinny co do jakości, opakowania i oznaczenia odpowiadać przepisom niniejszego rozporządzenia.

§ 33. Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wytwórnie i miejsca sprzedaży mąki i wyrobów mącznych powinny być doprowadzone do stanu, wymaganego niniejszem rozporządzeniem, do dnia 31. grudnia 1930, a w stosunku do postanowień § 15 ust. 1 — do dnia 30. czerwca 1931. W przeciwnym razie ulegną one zamknięciu.

§ 34. 1) Wytwórnie pieczywa, wyrobów z ciasta i wyrobów cukierniczych, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w pomieszczeniach suterenowych, mogą pozostawać w nich nadal, o ile odpowiadają wszystkim innym przepisom dla tych wytwórni, o czem w każdym poszczególnym przypadku decyduje wojewódzka władza administracji ogólnej.

2) Władza ta wyznaczać będzie terminy, do jakich wytwórnie pieczywa będą mogły być pozostawione w suterenach, termin ten jednak nie może być dłuższy nad 4 lata, licząc od chwili wejścia w życie rozporządzenia. W przypadku pozostawiania wytwórni w suterenie powinna być urządzona wzorowa wentylacja sztuczna, zastępująca otwieranie okien.

3) W stosunku do istniejących wytwórni wojewódzka władza administracji ogólnej uprawniona jest do czynienia ustępstw również co do postanowień, dotyczących łączenia składu mąki i pieczywa w jednem pomieszczeniu, oraz ubieralni i natrysków w drugiem pomieszczeniu, pod warunkiem odgrodzenia zupełnego natrysków, oraz co do postanowień, przewidzianych w § 18, ust. 1.

§ 35. W wytwórniach, istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia o terminie wprowadzenia mechanicznych urządzeń, wymienionych w §19, decyduje w każdym poszczególnym przypadku wojewódzka władza administracji ogólnej w zależności od miejscowych warunków gospodarczych i technicznych; termin ten jednak nie może być przedłużony poza 31. grudnia 1933 r.

§ 36. Winni naruszenia właściwych przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. marca 1928 r. (Dz U. R. P. Nr. 36, poz. 343) podlegają karom, przewidzianym w rozdziale III tego rozporządzenia.

§ 37. 1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życia dnia 24. listopada 1929 roku.

2) Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 26. lutego 1921 w przedmiocie urządzenia i utrzymywania piekarń i sklepów z pieczywem, oraz wypieku chleba (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 151) oraz z dnia 7 marca 1921 w przedmiocie używania domieszek do mąki i chleba (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 167).

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Sławoj Składkowski.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) E. Kwiatkowski.

Powyższe ogłaszam, przyczem zwracam uwagę na terminy 31. 12. 1930, i 30. 6. 1931, wyznaczone w § 33 i termin 24. 11. 1933, wyznaczony w ustępie 2, § 34. Przedsiębiorstwa, któreby po upływie poszczególnych terminów nie były urządzone zgodnie z danemi przepisami, ulegną zamknięciu.

L. dz.. 321/30-Z.

Bydgoszcz, dnia 8. stycznia 1930.

Za Prezydenta Miasta
w z. (—) Dr. Gaszyński
lekarz powiatowy.

18.

Ministerstwo Spraw Wewn.
Nr. AP. 1009/1.
Przedmiot: specjalne nagrody pieniężne za zwalczanie przestępstw popełnianych na szkodę Państ. Monopolu Spirytusowego.

Warszawa, dnia 4. grudnia 1929 r.

Do
Pana Wojewody
w Poznaniu.

W związku z koniecznością zwalczania wszelkich działań na szkodę Państwowego Monopolu Spirytusowego, Ministerstwo Skarbu przyznaje osobom, które bądź współdziałały fizycznie w ujęciu przestępców lub

przedmiotu przestępstwa, bądź też doniesieniem przyczyniły się do wykrycia przestępstw, popełnianych na szkodę Państwowego Monopolu Spirytusowego, — specjalne nagrody pieniężne z osobnych funduszów, niezależnie od nagród zwykłych, przypadających w myśl rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 6. 11. 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 700).

Tryb wydawania tych nagród został wyjaśniony w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 10. 9. 1928 r. l dz. 2958/1/28, wystosowanym do PP. Prezesów Izb Skarbowych i p. Naczelnika Wydz. Skarb. Woj. Śląskiego i treść jego została w swoim czasie zakomunikowana Komendom Wojewódzkim Policji Państwowej oraz władzom samorządowym.

Zważywszy, że wspomniany okólnik Ministerstwa Skarbu pozostaje nadal w mocy, oraz ze względu na konieczność prowadzenia w dalszym ciągu intensywnej akcji zwalczania przestępstw, powodujących straty w dochodach P. M. S., Min. Spraw Wewnętrznych na skutek życzenia Min. Skarbu przypomina o udzielanych nagrodach oraz zwraca uwagę na konieczność energicznego zwalczania nietylko tajnego gorzelnictwa, lecz również wszelkich innych przestępstw, przewidzianych w art. 75—97 ustawy karnej skarbowej z dnia 2. 8. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609).

Jednocześnie zaznacza się, że do specjalnych nagród ze środków P. M. S. dopuszcza się także osoby, których skuteczna działalność zapobiegła uszczupleniu dochodów zastrzeżonych Skarbowi Państwa rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26. 3. 1927 r. o Monopolu Spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289).

(—) Weissbrod
Dyrektor Departamentu.

Powyższe ogłasza się.

L. dz. 23100/29 Ia.

Bydgoszcz, dnia 3. stycznia 1930 r.

Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego.

Z pol. (—) Czemplik, kierownik biur.

19.

ROZPORZĄDZENIE

Wojewody Poznańskiego z dnia 18 grudnia 1929 roku o rozszerzeniu czasu ochronnego dla sarn-kozłów, zajęcy-szaraków, kuropatw i bażantów-kogutów na obszarze Województwa Poznańskiego.

Na podstawie art. 51 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 934) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 17 marca 1928 r. o przekazaniu Wojewodom niektórych uprawnień Ministra Rolnictwa, wynikających z art. 51 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 448) zarządzam co następuje:

§ 1.

Na przeciąg roku 1930 zabrania się polować na całym obszarze Województwa Poznańskiego:

a) na sarny-kozły od 1-go października do 31-go maja,

b) na kuropatwy od 1-go grudnia do 15-go września,

c) na zające-szaraki od 15-go stycznia do 31-go października,

d) na bażanty-koguty od 15-go stycznia do 15-go października.

Na zwierzęta te wolno zatem w roku 1930 polować tylko:

na sarny-kozły od 1-go czerwca do 3-go września,

na kuropatwy od 16-go września do 30-go listopada,

na zające-szaraki od 1-go listopada do 14-go stycznia,

na bażanty-koguty od 16-go października do 14-go stycznia.

§ 2.

Przekroczenie postanowień niniejszego rozporządzenia ulega ukaraniu po myśli art. 77 L. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3-go grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim.

Równocześnie uchylam rozporządzenie moje z dn. 27 czerwca 1929 r. l. dz. 20061/29 I (Pozn. Dz. Wojew. Nr. 26 poz. 312).

Wojewoda:
(—) Raczyński.

Powyższe ogłaszam.

Bydgoszcz, dnia 3 stycznia 1930 r.

Miejski Urząd Bezp. i Porządku Publicznego.
Z pol. (—) Czemplik, kier. biur.

L. dz. 23086/29 Ia.

20.

OBWIESZCZENIE.

Przypominam niniejszem, że według rozporządzenia P. Wojewody Poznańskiego z dnia 15. II. 28 §§ 16, 17 i 21 (Dz. Urzęd. Woj. Pozn. Nr. 7a z dnia 21. II. 28) ogłoszonego w Orędowniku Urzędowym m. Bydgoszczy Nr. 12 z dnia 15. VI. 1929 właściciele posiadłości lub ich zastępcy zobowiązani są chodniki i mostki ze śniegu natychmiast oczyścić. Wyrzucanie śniegu z podwórza na ulicę jest wzbronione. Przy zrzucaniu śniegu i lodu z dachów i ścieków dachów obowiązują następujące przepisy:

1) Część chodnika względnie jezdni, zagrożona zesuwającą się warstwą śniegu winna być odpowiednio odgrodzona,

2) podczas zrzucania śniegu z dachów na ulicę powinna znajdować się w pobliżu osoba, którаby ostrzegała przechodzących o grożącem niebezpieczeństwie,

3) zrzucony z dachu śnieg i lód powinien być niezwłocznie z chodnika usunięty.

W czasie gołoledzi winien chodnik codziennie do godz. 8-ej rano oraz każdorazowo po nastaniu gołoledzi być wysypany piaskiem lub popiołem albo trocinami.

Podczas mrozu i odwilży powinny być ścieki oczyszczone z śniegu i lodu w taki sposób, ażeby woda nie mogła zbierać się w większej ilości na ulicy lub chodniku. Śnieg i lód, nagromadzony wskutek czyszczenia chodnika i ścieku, należy ułożyć krupami na ulicy przy ścieku, ale nie przy narożnikach ulic.

Kto się do powyższego rozporządzenia nie zastosuje, karany będzie grzywną do 60.— zł, a w razie niemożności zapłacenia odpowiednim aresztem, pozatem niedomagania usunięte zostaną na koszt opieszałego.

Bydgoszcz, dnia 8 stycznia 1930 r.

Miejski Urząd Bezp. i Porządku Publicznego.
W z. (—) Weber, dyrektor biur.

L. dz. 180/30 Ia.

21.

OBWIESZCZENIE.

Zwracam uwagę na postanowienie § 34 rozporządzenia policyjnego z dn. 20. X. 1890 roku, zakazującego chodzić po lodzie w tych miejscach, gdzie lód nie jest dostatecznie mocny, nadto nie znajduje się na miejscu specjalny dozorca. Rodzicom, opiekunom i wychowawcom nakazuję dbać o to, by zakaz ten był należycie przestrzegany. Surową karą grozi omawiane rozporządzenie tym, którzy się do niego nie zastosowują.

Bydgoszcz, dnia 9 stycznia 1930 r.

Miejski Urząd Bezp. i Porządku Publicznego.
W z. (—) Weber, dyrektor biur.

L. dz. 181/30 Ia.

22.

Licytacja.

W środę, dnia 22 stycznia rb. o godz. 15-ej w Miejskim Urzędzie Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego ul. Grodzka 32, pokój 7, sprzedawać się będzie następujące przedmioty znalezione najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatę:

Torebki damskie, portmonetki damskie i męskie, parasole męskie i damskie, teki skórzane, zegarki różne, rękawiczki damskie i męskie, płaszcze, spodnie, kurtki, laski, rowery, okulary, koszyki, chusteczki, kapelusze męskie, czapki, obcęgi, wózek na 2 kołach, latarnię i wiele innych rzeczy.

Bydgoszcz, dnia 10 stycznia 1930 r.

Miejski Urząd Bezp. i Porządku Publicznego.
W z. (—) Weber, dyrektor biur.

L. dz. 275/30 Ia.

23.

OBWIESZCZENIE.

Wszyscy właściciele zwierząt pociągowych, używanych do celów domokrążnych i podlegających perjodycznemu badaniu przez Powiat. Lek. Wet., winni najpóźniej do dni 14 zgłosić się w tut. Wydziale, ul. Grodzka 32, pokój 10 w godzinach służbowych od 8—13 celem rejestracji.

Niezgłoszenie karane będzie po myśli przepisów karnych rozp. Pana Wojewody z dnia 30. 12. 24 l. dz. 25668/24-I.

Bydgoszcz, dnia 3 stycznia 1930 r.

Wydział Zdrowia — Oddział Weterynarji.

W z. (—) W e b e r, dyrektor biur.

L. dz. 52/30—Z.

24.

OGŁOSZENIE.

Na zasadzie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. 58 poz. 411 r. 1925) wzywa się niniejszem Magdalenę Kwiczerównę, zamężną Zielińską, zamieszkałą dawniej przy ul. Śniadeckich nr. 50 do odebrania w ciągu dni 14-tu nakazu płatniczego na podatek dochodowy za rok 1928 w Urzędzie Podatkowym, Nowy Rynek nr. 1, pokój 12.

Bydgoszcz, dnia 10 stycznia 1930 r.

Magistrat — Urząd Podatkowy.

H a ń c z e w s k i, radca miejski.

Nr. dz. Pd. 10046/29.

25.

OGŁOSZENIE.

Na zasadzie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. 58 poz. 411 r. 1925) wzywa się niniejszem A. Superczyńskiego, zamieszkałego dawniej przy ul. Mazowieckiej nr. 8 do odebrania w ciągu dni 14 nakazu płatniczego na podatek dochodowy za rok 1928 w Urzędzie Podatkowym, Nowy Rynek nr. 1, pokój nr. 12.

Bydgoszcz, dnia 10 stycznia 1930 r.

Magistrat — Urząd Podatkowy.

H a ń c z e w s k i, radca miejski.

Nr. dz. Pd. 10333/29.

26.

Targi na świnie rzeźne odbywać się będą począwszy od 13 bm. na targowisku przy Rzeźni Miejskiej w Bydgoszczy w poniedziałki i czwartki każdego tygodnia w czasie od godz. 8—11.

Bydgoszcz, dnia 7 stycznia 1930 r.

Magistrat.

P i o t r o w s k i, radca miejski.

L. dz. Przem. 16/30.

27.

Znaleziona czapka kolejarska.

W Miejskim Urzędzie Bezp. i Porządku Publicznego zgłoszono znalezioną czapkę kolejarską. Prawo własności należy zgłosić w tymże urzędzie, ul. Grodzka 32, pokój nr. 8.

Bydgoszcz, dnia 4 stycznia 1930 r.

Miejski Urząd Bezp. i Porządku Publicznego.

L. dz. 113/30 Ia.

28.

W sprawie budowy kanału Warta—Gopło.

Dnia 18 bm. w Warszawie, w gmachu Hotelu Polonia, w Klubie Artystycznym z powodu liczniejszej frekwencji, jak przewidywano, zamiast w lokalu Towarzystwa, odbyło się zebranie informacyjno-dyskusyjne zwołane przez Towarzystwo Propagandy Budowy Dróg i Budowli Wodnych w Polsce oraz ich Uprzemysłowienia i Wykorzystania, otwarte przez Prezesa Zarządu Dr. Tadeusza Waryńskiego, a poświęcone sprawie budowy kanału Warta—Gopło.

Odczytane depesze i listy powitalne, nadesłane z różnych dzielnic Polski stwierdziły, jak żywy udział przyjmuje Polska cała w tej dyskusji.

Do przewodniczenia w tem zebraniu pan Dr. Waryński zaprosił Prezesa Rady Głównej Ligi Morskiej i Rzecznej p. gen. Dr. Romana Góreckiego, Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego, a na wiceprzewodniczącego zaproszono przez aklamację p. dyrektora Pawlikiewicza, delegata i przedstawiciela Banku Amerykańskiego w Polsce.

P. gen. Górecki zaznaczył konieczność zespolenia wszystkich organizacji w pracy na

polu propagowania spraw morskich, żeglugi rzecznej oraz komunikacji wodnej, tych wielkich i podstawowych zagadnień polityki gospodarczej Państwa i udzielił głosu dyrektorowi głównemu Zarządu T-wa Propagandy.

Inż. Rafał Mierzyński z działalności Towarzystwa wyjaśnił, że obejmuje ona wprawdzie potrzeby całej Polski zarówno, a przedewszystkiem Wisła leży nam na sercu, jednakże kanał Warta—Gopło wysuwa się na plan pierwszy. Towarzystwo zawsze i wszędzie dąży do współpracy z Ligą Morską i Rzeczną, zwracając przedewszystkiem swe usiłowania w kierunku rozświetlenia idei potrzeby pracy społecznej dla wykorzystania ku dobru Ojczyzny olbrzymich sił wodnych i miljonów rąk, gotowych do pracy w kraju.

Dzisiejsze zebranie pod wysokiem przewodnictwem p. generała prezesa R. Gł. L. M. i Rz. oraz drukujący się referat powszechnie cenionego autora z cyklu „Aktualne Zadania Naszych Dróg Wodnych" tom X wydawnictw T-wa „Drogi Wodne w Polsce" jest dalszym ciągiem współpracy T-wa z L. M. i Rzeczną.

Wracając do problemu będącego w dyskusji dyrektor Mierzyński zaznaczył:

„Dawno zatarły się granice Polski, znaczone żelaznemi słupami Bolesława Chrobrego, jednakże dzielny Lud Polski zachował nam między innemi Śląsk i wolny dostęp do morza, który należy rozbudować. Dzięki wydajności swej pracy nasz Chrobry Lud rozszerzył wpływy, znaczenie i sławę Polski na cały świat, a kanał, o którym dzisiaj jest mowa, mający dać ujście tanią drogą wodną węglowi śląskiemu na Bałtyk i morze północne, który w pracy zjednoczy nas od Karpat ku morzu i oceanom winien nosić nazwę kanału Wielkiego Naszego Króla, Bolesława Chrobrego".

Inż. T. Tillinger, kierownik Biura Projektów Warszawskiej Dyrekcji Dróg Wodnych M. R. P. wyświetlił szczegóły projektu kanału Warta—Gopło i jego znaczenie gospodarcze i polityczne. Gdy przyjmiemy pod uwagę, że poszczególne Województwa rocznie wydają po 20 miljonów złotych na swoje drogi bite — kanał Warta—Gopło, kosztujący 13 miljonów, siłami całej Polski byłby natychmiast do zrealizowania.

Z entuzjazmem zebrani wysłuchali przemówienia p. gen. Góreckiego o dążeniu Państwa do uniezależnienia się do zagranicznego kapitału. T-wo Propagandy swą dotychczasową działalnością osiągnęło b. poważne rezultaty. Propagandę należy wzmocnić, aby całe społeczeństwo pobudzić do jaknajenergiczniejszej współpracy z rządem dla uruchomienia bogatej z natury sieci wodnej Polski, rozbudowy rzek i budowy kanałów."

Olbrzymie te zadania dokonywane w miarę rozporządzalnych środków stopniowo dałyby się już wspólnemi siłami społeczeństwa z Rządem przeprowadzać.

W ciągu dyskusji stwierdzono, że sprawa budowy dróg wodnych jest wyjątkowo zaniedbana w Polsce oraz że odcinek Warta—Gopło, po uzupełnieniu go w kierunku południa drogą regulacji Warty, otworzy bardzo ważną arterję taniego połączenia Śląska nietylko z naszymi portami, ale i Królewcem, Kłajpedą, Libawą i Rygą, a przez nie z Wilnem*), co się musi odbić bardzo efektywnie na polepszeniu naszego bilansu handlowego oraz stworzy dla nas dogodne warunki zagospodarowania Państwa i jego obrony.

Komunikując powyższe, dziękujemy za dotąd okazywane poparcie i zainteresowanie działalnością Towarzystwa wszystkim tym, którzy w czemkolwiek przyszli nam z pomocą i przyczynili się do osiągnięcia tak poważnych reultatów propagandy. Dzisiaj należy przystąpić do czynu.

Z wysokim szacunkiem

sekretarz generalny: prezes Zarządu:

Dr. W. Rogowski. **Dr. T. Waryński.**

dyrektor główny Zarządu:

Rafał Mierzyński.

---

*) Przez rozbudowę kanału ku Wiśle uzyska Kraków i Lwów dostęp drogą wodną do Poznania.